

Warszawa, dnia 29 czerwca 2020 r.

Poz. 1131

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

z dnia 25 maja 2020 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie
szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu
Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec)**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 października 2013 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1304), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 maja 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) (Dz. U. poz. 1038).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje odnośnika nr 2 oraz § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 maja 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) (Dz. U. poz. 1038), które stanowią:

„²⁾ Niniejsze rozporządzenie wdraża decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2017/427 z dnia 8 marca 2017 r. zmieniającą decyzję wykonawczą 2012/535/UE w odniesieniu do środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się w Unii organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) (Dz. Urz. UE L 64 z 10.03.2017, str. 109).”

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *S. Giżyński*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 25 maja 2020 r. (poz. 1131)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 9 października 2013 r.

w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec)²⁾

Na podstawie *art. 10 ust. 1, art. 15 ust. 3 oraz art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin* (Dz. U. z 2019 r. poz. 972 i 2020)³⁾ zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec), zwanego dalej „organizmem szkodliwym”, w tym:
 - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
 - b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
 - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
 - d) warunki przemieszczania roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów,
 - e) sposób postępowania z roślinami, produktami roślinnymi lub przedmiotami w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w lit. d;
- 2) sposób oznakowania, o którym mowa w *art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin*³⁾, w które powinien być zaopatrzony drewniany materiał opakowaniowy;
- 3) rośliny, produkty roślinne i przedmioty podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, które zaopatruje się w paszport roślin i poddaje kontroli zdrowotności.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2258).

²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji wykonawczej Komisji 2012/535/UE z dnia 26 września 2012 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się w Unii organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) (Dz. Urz. UE L 266 z 02.10.2012, str. 42).

³⁾ Ustawa utraciła moc na podstawie art. 84 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (Dz. U. poz. 424 i 695), która weszła w życie z dniem 14 marca 2020 r. Zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 1, art. 20 ust. 1–3, art. 22 ust. 1b, art. 23 ust. 5 oraz art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2019 r. poz. 972 i 2020) zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 81 ust. 1–7 i 9 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami, nie dłużej jednak niż do dnia 14 grudnia 2029 r., i mogą być zmieniane lub uchylane na podstawie art. 81 ust. 1–7 i 9 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami. Zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 5, art. 13 ust. 6, art. 15 ust. 3, 4 i 6, art. 18 ust. 6e, art. 20 ust. 4, art. 21 ust. 2, art. 22 ust. 2, art. 23 ust. 2, art. 24 ust. 11, art. 30 ust. 6, art. 32 ust. 2, art. 33 ust. 6, art. 34 ust. 8 oraz art. 36 ust. 3 i 6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin zachowują moc do dnia 14 grudnia 2029 r. Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami minister właściwy do spraw rolnictwa może uchylić przepisy wydane na podstawie przepisów wymienionych w art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami przed upływem terminu określonego w tym przepisie, mając na uwadze zagrożenie fitosanitarne stwarzane przez określone agrofagi lub zapewnienie prawidłowego przebiegu kontroli występowania agrofagów lub kontroli urzędowych, w obszarze, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.).

§ 2. 1. Metoda wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego polega na przeprowadzaniu corocznych kontroli, w ramach których przeprowadza się badania na obecność organizmu szkodliwego:

- 1) roślin, innych niż owoce i nasiona, rodzajów: *Abies*, *Cedrus*, *Larix*, *Picea*, *Pinus*, *Pseudotsuga* i *Tsuga*, zwanych dalej „roślinami podatnymi”;
- 2) drewna roślin iglastych (*Coniferales*):
 - a) które zachowało w całości lub w części naturalnie zaokrągloną powierzchnię, z korą lub bez kory, lub nie zachowało naturalnie zaokrąglonej powierzchni, lub
 - b) w postaci zrębów, wiórów, trocin, odpadów i ścinków lub uli i budek lęgowych dla ptaków
– innego niż tarcica i dłużyca pozyskane z roślin rodzaju *Taxus* i *Thuja* oraz drewno, które poddano zabiegom zwalczającym organizm szkodliwy, zwanego dalej „drewnem podatnym”;
- 3) kory roślin iglastych (*Coniferales*), zwanej dalej „korą podatną”;
- 4) chrząszcza rodzaju *Monochamus* Megerle in Dejean 1821, zwanego dalej „wektorem”.

2. Badanie na obecność organizmu szkodliwego przeprowadza się zgodnie z protokołem diagnostycznym dla *Bursaphelenchus xylophilus* określonym w standardzie Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin PM 7/4(2)⁴⁾; dopuszcza się zastosowanie w badaniu metod innych niż określone w standardzie PM 7/4(2), jeżeli ich czułość i wiarygodność nie jest mniejsza niż określona w tym standardzie.

3. Jeżeli obecność organizmu szkodliwego zostanie stwierdzona w wektorze lub w przesyłce zawierającej:

- 1) drewno podatne lub
- 2) korę podatną, lub
- 3) drewno lub produkty z drewna używane do podpierania, ochrony lub przenoszenia towarów, w formie skrzyń, pudeł, klatek, bębnow lub innych podobnych opakowań, palet, palet skrzyniowych lub innych platform załadunkowych lub nadstawek do palet płaskich do transportu towarów, z wyjątkiem drewna surowego o grubości 6 mm lub mniejszej oraz drewna przetworzonego uzyskanego za pomocą klejów, wysokiej temperatury i ciśnienia lub przy dowolnej kombinacji tych czynników, zwane dalej „drewnianym materiałem opakowaniowym”

– przeprowadza się badania na obecność organizmu szkodliwego w roślinach podatnych rosnących w pobliżu miejsca odłowienia wektora lub miejsca, w którym znajdowała się przesyłka.

§ 3. 1. W przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego w roślinach podatnych na obszarze, na którym organizm ten dotychczas nie występował, lub w przesyłce zawierającej: rośliny podatne, drewno podatne, korę podatną lub drewniany materiał opakowaniowy, pochodzące z tego obszaru:

- 1) wyznacza się:
 - a) strefę porażenia obejmującą zasięgiem obszar, na którym stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, przy czym na obszarze o promieniu co najmniej 500 m wokół każdej rośliny podatnej, w której stwierdzono obecność organizmu szkodliwego, wyznacza się strefę bezpośrednią,
 - b) strefę bezpieczeństwa wokół strefy porażenia, której granica przebiega w odległości co najmniej 20 km od granicy strefy porażenia;
- 2) informuje się o zagrożeniach, jakie stwarza organizm szkodliwy, w szczególności na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, zwanego dalej „wojewódzkim inspektorem”.

2. Jeżeli wyznaczenie strefy bezpośredniej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, z zastosowaniem promienia 500 m wokół rośliny podatnej, w której stwierdzono obecność organizmu szkodliwego, spowoduje niedopuszczalne skutki społeczne lub środowiskowe, można wyznaczyć tę strefę na obszarze o promieniu 100 m od każdej rośliny podatnej, w której stwierdzono obecność organizmu szkodliwego.

3. Jeżeli zostaną zastosowane metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego w strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa, o których mowa w § 4, i nie utrudni to zwalczania organizmu szkodliwego, granica strefy bezpieczeństwa może być ograniczona nie mniej niż do 6 km od granicy strefy porażenia.

⁴⁾ Standard Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin PM 7/4(2) określający protokół diagnostyczny dla *Bursaphelenchus xylophilus* został wydany na podstawie Konwencji w sprawie utworzenia Europejskiej i Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin, podpisanej w Paryżu dnia 18 kwietnia 1951 r. (Dz. U. z 1959 r. poz. 191 oraz z 1963 r. poz. 219).

4. Jeżeli wyznaczona w innym państwie członkowskim, przez służbę ochrony roślin tego państwa, strefa porażenia wymaga wyznaczenia strefy bezpieczeństwa lub jej części na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się przepis ust. 1 pkt 1 lit. b.

§ 4. 1. Metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego w strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa obejmują:

- 1)⁵⁾ przeprowadzanie kontroli w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego w okresie lotów wektora, jak i poza tym okresem; w ramach tych kontroli przeprowadza się regularne badania na obecność organizmu szkodliwego w:
 - a) roślinach podatnych, przy czym w pierwszej kolejności bada się rośliny martwe, w słabej kondycji zdrowotnej lub rośliny uszkodzone w wyniku pożaru lub burzy w sposób umożliwiający wektorowi złożenie jaj, zwanych dalej „roślinami dotkniętymi pożarem lub burzą”; próby do badań na obecność organizmu szkodliwego pobiera się z kilku części każdej rośliny, w tym z korony,
 - b) wektorze,
 - c) ściętych gałęziach, pozostałościach po cięciu roślin oraz naturalnie występującym martwym drewnie roślin podatnych, wykazujących objawy występowania wektora, w szczególności w części strefy porażenia lub strefy bezpieczeństwa, w której istnieje niskie prawdopodobieństwo wystąpienia na roślinach objawów porażenia przez organizm szkodliwy lub objawy takie mogą wystąpić po długim czasie od porażenia roślin– przy czym intensywność badań w promieniu do 3000 m wokół każdej rośliny podatnej, w której stwierdzono obecność organizmu szkodliwego, jest co najmniej cztery razy większa niż na obszarze od ponad 3000 m od tej rośliny od zewnętrznej granicy strefy bezpieczeństwa;
- 2)⁵⁾ oznaczenie roślin podatnych, w których stwierdzono obecność organizmu szkodliwego, oraz roślin podatnych: martwych, w słabej kondycji zdrowotnej lub roślin dotkniętych pożarem lub burzą;
- 3) wycinanie wszystkich roślin, o których mowa w pkt 2;
- 4) unieszkodliwianie wyciętych roślin w miejscu ich wycinki albo wywożenie ich z miejsca wycinki oraz poddawanie obróbce drewna i kory pochodzących z tych roślin, zgodnie z wymaganiami określonymi w § 8 ust. 2 pkt 1, albo przetwarzanie drewna i kory pochodzących z tych roślin, zgodnie z wymaganiami określonymi w § 9 ust. 2 pkt 2.

2. Jeżeli oznaczenie roślin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, przeprowadzono poza okresem lotów wektora, metody określone w ust. 1 pkt 3 i 4 stosuje się przed następnym okresem lotów wektora.

3. Jeżeli oznaczenie roślin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, przeprowadzono podczas okresu lotów wektora:

- 1) metody określone w ust. 1 pkt 3 i 4 stosuje się niezwłocznie;
- 2) bezpośrednio po wycince tych roślin okorowuje się dłużyce wyciętych roślin albo poddaje się zabiegom chemicznym zwalczającym wektor, albo osłania siatką zatrzymującą owady nasączoną środkiem zwalczającym wektor;
- 3) drewno pochodzące z wyciętych roślin przemieszcza się do miejsca składowania lub zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora;
- 4)⁷⁾ nieokorowane dłużyce wyciętych roślin w miejscu składowania lub w zakładzie spełniającym warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾ poddaje się zabiegom chemicznym zwalczającym wektor albo osłania siatką zatrzymującą owady nasączoną środkiem zwalczającym wektor lub niszczy się je w miejscu wycięcia roślin przez rozdrobnienie na części o krawędziach krótszych niż 3 cm;
- 5) pozostałości drewna powstałe w wyniku wycinki lub korowania rozdrabnia się na części o krawędziach krótszych niż 3 cm.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 maja 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) (Dz. U. poz. 1038), które weszło w życie z dniem 14 czerwca 2018 r.

⁶⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15 Wytyczne dla regulowania międzynarodowego obrotu drewnianym materiałem opakowaniowym (International Standards for Phytosanitary Measures, ISPM 15, Regulation of wood packaging material in international trade) przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. poz. 151 oraz z 2007 r. poz. 485).

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

3a.⁸⁾ W przypadku roślin dotkniętych pożarem lub burzą, dopuszcza się podjęcie działań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, po zakończeniu okresu lotów wektora, jeżeli:

- 1) działania te zostaną przeprowadzone przed rozpoczęciem kolejnego okresu lotów wektora;
- 2) w okresie lotów wektora poprzedzającym te działania oraz następującym po tych działaniach, na obszarach, na których występują rośliny dotknięte pożarem lub burzą, przeprowadza się kontrole występowania organizmu szkodliwego, obejmujące badania laboratoryjne wektora, a w przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego – kontrole obejmujące badania laboratoryjne roślin podatnych wykazujących objawy porażenia przez organizm szkodliwy lub wektora.

4.⁹⁾ Rośliny podatne: martwe, w słabej kondycji zdrowotnej i rośliny dotknięte pożarem lub burzą, wycięte zgodnie z ust. 1 pkt 3, poddaje się badaniom na obecność organizmu szkodliwego, do których pobiera się próby w sposób umożliwiający wykrycie u badanych roślin 0,1% stopnia porażenia z 99% prawdopodobieństwem wykrycia organizmu szkodliwego.

5. Jeżeli w miejscu produkcji roślin przeznaczonych do sadzenia, znajdującym się na obszarze strefy porażenia lub strefy bezpieczeństwa, zostanie stwierdzone występowanie organizmu szkodliwego, wszystkie rośliny podatne uprawiane w tym miejscu usuwa się i unieszkodliwia.

5a. W strefie bezpieczeństwa usuwa się wszystkie wycięte i powalone rośliny podatne, a także ich pozostałości, które mogą wabić organizm szkodliwy lub jego wektory, w sposób zapobiegający rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego.

6. Wszystkie pojazdy i maszyny wykorzystywane do transportu i obróbki drewna, przy każdym wyjeździe ze strefy bezpieczeństwa poza strefy wyznaczone zgodnie z § 3, dezynfekuje się lub poddaje zabiegom chemicznym zwalczającym wektor.

7. W strefie bezpośredniej:

- 1) wycina się, unieszkodliwia i usuwa wszystkie rośliny podatne w sposób zapobiegający rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego, w tym poprzez wycinanie roślin podatnych, począwszy od granicy strefy bezpośredniej w kierunku jej środka;
- 2) po wycince, o której mowa w pkt 1, pobiera się próby do badań na obecność organizmu szkodliwego z:
 - a) wszystkich martwych roślin,
 - b) roślin w słabej kondycji zdrowotnej,
 - c) roślin niewykazujących objawów chorobowych, wybranych na podstawie analizy ryzyka wystąpienia organizmu szkodliwego;
- 3)¹⁰⁾ próby do badań, o których mowa w pkt 2, pobiera się:
 - a) z kilku części każdej rośliny, w tym z korony, przy czym w pierwszej kolejności próby pobiera się z tych części roślin, na których są widoczne objawy żerowania wektora,
 - b) ze ściętych gałęzi, pozostałości po cięciu roślin oraz naturalnie występującego martwego drewna roślin podatnych, wykazujących objawy występowania wektora, które znajdują się w części strefy porażenia lub strefy bezpieczeństwa, w której istnieje niskie prawdopodobieństwo wystąpienia na roślinach objawów porażenia przez organizm szkodliwy lub objawy takie mogą wystąpić po długim czasie od porażenia roślin.

8. Przepisu ust. 7 pkt 1 nie stosuje się do pojedynczych roślin o szczególnym znaczeniu, w tym będących pomnikami przyrody, jeżeli zostanie stwierdzone, że jest możliwe zastosowanie innego zabiegu zwalczającego o takiej samej skuteczności.

9.¹¹⁾ Jeżeli strefa bezpośrednia została wyznaczona zgodnie z § 3 ust. 2, wszystkie rośliny znajdujące się w odległości od 100 m do 500 m od rośliny podatnej, w której stwierdzono obecność organizmu szkodliwego, niepodlegające obowiązkowi wycinki zgodnie z ust. 7 pkt 1:

- 1) poddaje się kontrolom na obecność objawów porażenia przez organizm szkodliwy przed, w trakcie i po zakończeniu okresu lotów wektora oraz

⁸⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. f rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

- 2) w przypadku stwierdzenia na roślinach objawów występowania organizmu szkodliwego, pobiera się próby do badań na obecność organizmu szkodliwego:
 - a) z kilku części tych roślin, w tym z korony,
 - b) z wektora w okresie jego lotów

– z uwzględnieniem § 5 ust. 1.

§ 5. 1. Jeżeli w okresie co najmniej czterech kolejnych lat w wyniku kontroli, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, zostanie potwierdzone występowanie organizmu szkodliwego na obszarze strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, a ze zgromadzonych danych wynika, że nie może on zostać zwalczony, na tym obszarze:

- 1) nie stosuje się metod zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego w strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa, o których mowa w § 4;
- 2) stosuje się metody zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego poza obszar strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, o których mowa w § 6.

2. Jeżeli średnica strefy porażenia przekracza 20 km i zostanie potwierdzone występowanie organizmu szkodliwego na obszarze tej strefy, a ze zgromadzonych danych wynika, że nie może on zostać zwalczony, metody zapobiegania rozprzestrzenianiu się tego organizmu poza obszar strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, o których mowa w § 6, stosuje się niezależnie od tego, czy upłynął okres określony w ust. 1.

§ 6. 1. Metody zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego poza obszar strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa obejmują:

- 1) w strefie porażenia:
 - a)¹²⁾ przeprowadzanie corocznych kontroli w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego; w ramach tych kontroli przeprowadza się regularne badania roślin podatnych oraz wektora na obecność organizmu szkodliwego, przy czym w pierwszej kolejności bada się rośliny martwe, w słabej kondycji zdrowotnej lub rośliny dotknięte pożarem lub burzą, a kontrole przeprowadza się zwłaszcza w części stref porażenia przylegających do strefy bezpieczeństwa,
 - b) wycinanie wszystkich roślin podatnych, w których stwierdzono obecność organizmu szkodliwego, a następnie usuwanie i unieszkodliwianie wyciętych roślin i pozostałości dłuźcy, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się organizmu szkodliwego oraz wektora;
- 2)¹³⁾ w strefie bezpieczeństwa:
 - a) przeprowadzanie kontroli w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego w okresie lotów wektora, jak i poza tym okresem; w ramach tych kontroli przeprowadza się regularne badania na obecność organizmu szkodliwego w:
 - roślinach podatnych, przy czym w pierwszej kolejności bada się rośliny martwe, w słabej kondycji zdrowotnej lub rośliny dotknięte pożarem lub burzą; próby do badań pobiera się z kilku części każdej rośliny, w tym z korony,
 - wektorze, przy czym w pierwszej kolejności bada się wektora na obszarach, na których istnieje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia na roślinach objawów porażenia przez organizm szkodliwy lub objawy takie mogą wystąpić po długim czasie od porażenia roślin,
 - ściętych gałęziach, pozostałościach po cięciu roślin oraz naturalnie występującym martwym drewnie roślin podatnych, wykazujących objawy występowania wektora, które znajdują się w części strefy bezpieczeństwa, w której istnieje niskie prawdopodobieństwo wystąpienia na roślinach objawów porażenia przez organizm szkodliwy lub objawy takie mogą wystąpić po długim czasie od porażenia roślin,
 - b) oznaczenie roślin podatnych: martwych, w słabej kondycji zdrowotnej lub roślin dotkniętych pożarem lub burzą, wycinanie i unieszkodliwianie tych roślin w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się organizmu szkodliwego oraz wektora przed wycinką i podczas wycinki.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

2. Jeżeli oznaczenie roślin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, przeprowadzono poza okresem lotów wektora przed następnym okresem lotów wektora, wycięte rośliny:

- 1) niszczy się w miejscu ich wycinki albo
- 2) przemieszcza się do strefy porażenia, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora, albo
- 3) przemieszcza się do miejsca składowania lub do zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora, a ich drewno i korę poddaje się obróbce zgodnie z wymaganiami określonymi w § 8 ust. 2 pkt 1 albo przetwarza zgodnie z wymaganiami określonymi w § 9 ust. 2 pkt 2.

3. Jeżeli oznaczenie roślin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, przeprowadzono podczas okresu lotów wektora, wycięte rośliny:

- 1)¹⁴⁾ niszczy się w miejscu ich wycinki przez rozdrobnienie na części o krawędziach krótszych niż 3 cm albo
- 2) przemieszcza się do strefy porażenia, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora, albo
- 3) przemieszcza się do miejsca składowania lub do zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora, a ich drewno i korę poddaje się obróbce zgodnie z wymaganiami określonymi w § 8 ust. 2 pkt 1 albo przetwarza zgodnie z wymaganiami określonymi w § 9 ust. 2 pkt 2.

3a.¹⁵⁾ W przypadku roślin dotkniętych pożarem lub burzą, dopuszcza się wycinkę roślin po zakończeniu okresu lotów wektora, jeżeli:

- 1) wycinka ta zostanie przeprowadzona przed rozpoczęciem kolejnego okresu lotów wektora;
- 2) w okresie lotów wektora poprzedzającym wycinkę oraz następującym po wycince, na obszarach, na których występują rośliny dotknięte pożarem lub burzą, przeprowadza się kontrole występowania organizmu szkodliwego, obejmujące badania laboratoryjne wektora, a w przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego – kontrole obejmujące badania laboratoryjne, roślin podatnych wykazujących objawy porażenia przez organizm szkodliwy oraz wektora.

4. W przypadku przemieszczania wyciętych roślin do miejsca składowania lub do zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾ podczas okresu lotów wektora, bezpośrednio po wycince okorowuje się dłużyce wyciętych roślin albo poddaje się je zabiegom chemicznym zwalczającym wektora, albo osłania siatką zatrzymującą owady nasączoną środkiem zwalczającym wektor. Nieokorowane dłużyce w miejscu składowania lub w zakładzie spełniającym warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾ ponownie poddaje się zabiegom chemicznym zwalczającym wektor albo osłania siatką zatrzymującą owady nasączoną środkiem zwalczającym wektor.

5. Pozostałości drewna powstałe w wyniku wycinki lub korowania rozdrabnia się na części o krawędziach krótszych niż 3 cm.

6.¹⁶⁾ Rośliny wycięte zgodnie z ust. 1 pkt 2 lit. b, z wyłączeniem roślin uszkodzonych w sposób uniemożliwiający żerowanie wektora organizmu szkodliwego, poddaje się badaniom na obecność organizmu szkodliwego, do których pobiera się próby w sposób umożliwiający wykrycie u badanych roślin 0,02% stopnia porażenia z 99% prawdopodobieństwem wykrycia organizmu szkodliwego.

6a. W strefie bezpieczeństwa usuwa się wszystkie wycięte i powalone rośliny podatne, a także ich pozostałości, które mogą wabić organizm szkodliwy lub jego wektory, w sposób zapobiegający rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego.

7. Wszystkie pojazdy i maszyny wykorzystywane do transportu i obróbki drewna, przy każdym wyjeździe ze strefy bezpieczeństwa poza strefy wyznaczone zgodnie z § 3, dezynfekuje się lub poddaje zabiegom chemicznym zwalczającym wektor.

§ 7. Jeżeli podczas przeprowadzania kontroli, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, w okresie obejmującym co najmniej cztery kolejne lata od dnia stwierdzenia wystąpienia organizmu szkodliwego nie zostanie stwierdzone występowanie tego organizmu, wojewódzki inspektor może uznać, że organizm szkodliwy został zwalczony; w tym przypadku, począwszy od piątego roku, nie stosuje się metod zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego w strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa, o których mowa w § 4.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

§ 8. 1. Rośliny podatne mogą być przemieszczane ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa oraz ze strefy bezpieczeństwa poza tę strefę, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) były one uprawiane w miejscach produkcji, w których nie stwierdzono występowania wektora oraz objawów jego występowania od początku ostatniego pełnego cyklu wegetacyjnego;
- 2) od początku uprawy tych roślin stosowano izolację fizyczną zatrzymującą wektor;
- 3) zostały one poddane kontroli, w wyniku której stwierdzono, że są one wolne od organizmu szkodliwego oraz wektora;
- 4) zostały one zaopatrzone w paszport roślin;
- 5) przemieszczanie to odbywa się poza okresem lotów wektora lub przy zastosowaniu opakowań zatrzymujących organizm szkodliwy oraz wektora.

2. Drewno podatne, z wyjątkiem drewnianego materiału opakowaniowego, i kora podatna mogą być przemieszczane ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa oraz ze strefy bezpieczeństwa poza tę strefę, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) zostały one poddane obróbce termicznej, w czasie której osiągnięto, przez co najmniej 30 minut, minimalną temperaturę rdzenia wynoszącą 56°C, w zakładzie spełniającym warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾;
- 2) zostały one zaopatrzone w paszport roślin, a w przypadku drewna w postaci uli i budek lęgowych dla ptaków zostały zaopatrzone w paszport roślin lub oznakowane w sposób określony w załączniku II do Międzynarodowego Standardu w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾;
- 3) przemieszczanie to odbywa się poza okresem lotów wektora lub przy zastosowaniu izolacji uniemożliwiającej porażenie przez wektor i organizm szkodliwy – w przypadku drewna nieokorowanego.

3. Drewno podatne w postaci drewnianego materiału opakowaniowego może być przemieszczane ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa oraz ze strefy bezpieczeństwa poza tę strefę, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) zostało ono poddane jednemu z zabiegów określonych w załączniku I do Międzynarodowego Standardu w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾ w zakładzie spełniającym warunki produkcji wyrobów z drewna określone w tym standardzie oraz
- 2) zostało ono oznakowane w sposób określony w załączniku II do Międzynarodowego Standardu w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾, potwierdzający wykonanie zabiegu, o którym mowa w pkt 1.

4. Dopuszcza się przemieszczanie drewna podatnego, niespełniającego warunków określonych w ust. 2 lub 3, ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa oraz ze strefy bezpieczeństwa poza tę strefę, do zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾ i znajdującego się w możliwie najkrótszej odległości od tych stref, jeżeli:

- 1) na obszarze strefy porażenia lub strefy bezpieczeństwa nie ma zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾;
- 2) zastosowane zabiegi, przechowywanie oraz transport drewna podatnego są zgodne z wymaganiami określonymi w § 4 ust. 3 pkt 2–5 i ust. 6 oraz w § 6 ust. 4, 5 i 7 i gwarantują, że drewno uzyskane z tych roślin jest wolne od wektora lub wektor nie może się rozprzestrzenić;
- 3) przemieszczanie to odbywa się poza okresem lotów wektora albo przy zastosowaniu izolacji uniemożliwiającej porażenie przez wektor i organizm szkodliwy innych roślin;
- 4) przemieszczanie to jest poddawane regularnym kontrolom.

5. Dopuszcza się przemieszczanie drewna podatnego i kory podatnej, rozdrobnionych na kawałki o krawędziach krótszych niż 3 cm, niespełniających warunków określonych w ust. 2 lub 3, ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa oraz ze strefy bezpieczeństwa poza tę strefę, do zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾ i znajdującego się w możliwie najkrótszej odległości od tych stref, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) drewno podatne i kora podatna zostaną wykorzystane jako paliwo;
- 2) przemieszczanie to odbywa się poza okresem lotów wektora albo przy zastosowaniu izolacji uniemożliwiającej porażenie przez wektor i organizm szkodliwy innych roślin;
- 3) przemieszczanie to jest poddawane regularnym kontrolom.

§ 9. 1. Rośliny podatne przeznaczone do sadzenia mogą być przemieszczane wewnątrz strefy porażenia, jeżeli spełniają warunki określone w § 8 ust. 1.

2. Drewno podatne, z wyjątkiem drewnianego materiału opakowaniowego, i kora podatna mogą być przemieszczane wewnątrz strefy porażenia w celu:

- 1) spalenia lub
- 2) wykorzystania jako paliwo w procesie przetwórczym, w sposób zapewniający zniszczenie drewna i kory oraz gwarantujący zniszczenie organizmu szkodliwego oraz wektora, lub
- 3) poddania obróbce termicznej, w czasie której zostanie osiągnięta, przez co najmniej 30 minut, minimalna temperatura rdzenia wynosząca 56°C, w zakładzie spełniającym warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾.

3. Przemieszczanie, o którym mowa w ust. 2, odbywa się poza okresem lotów wektora albo przy zastosowaniu opakowań zatrzymujących organizm szkodliwy oraz wektor, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora.

4. Drewno podatne i korę podatną poddane obróbce, o której mowa w ust. 2 pkt 3, zaopatruje się w paszport roślin.

5. Drewno podatne w postaci drewnianego materiału opakowaniowego może być przemieszczane wewnątrz strefy porażenia, jeżeli spełnia warunki określone w § 8 ust. 3.

§ 10. 1. Wyrywkowe kontrole roślin podatnych, drewna podatnego oraz kory podatnej, przemieszczanych ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa oraz ze strefy bezpieczeństwa poza tę strefę, przeprowadza się co najmniej w miejscach:

- 1) wyprowadzania ze strefy porażenia do strefy bezpieczeństwa;
- 2) wyprowadzania ze strefy bezpieczeństwa poza strefy, o których mowa w § 3;
- 3) przeznaczenia w strefie bezpieczeństwa;
- 4) pochodzenia w strefie porażenia.

2. Planując kontrole, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się pochodzenie przesyłki, stopień podatności i prawdopodobieństwo porażenia przemieszczanych roślin podatnych, drewna podatnego i kory podatnej oraz przestrzeganie w przeszłości przez podmiot odpowiedzialny za przemieszczanie przesyłki przepisów w zakresie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) kontrole dokumentów i kontrole tożsamości;
- 2) kontrole zdrowotności, w tym badania laboratoryjne na obecność organizmu szkodliwego, w przypadku stwierdzenia niezgodności w czasie kontroli, o których mowa w pkt 1.

§ 11. 1. Przeprowadza się kontrole wyrywkowe roślin podatnych, drewna podatnego oraz kory podatnej, przemieszczanych ze stref porażenia lub bezpieczeństwa, wyznaczonych na terytorium innych państw członkowskich, na obszar terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na którym nie zostały wyznaczone strefy, o których mowa w § 3.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, obejmują kontrole dokumentów, kontrole tożsamości i kontrole zdrowotności, w tym badania laboratoryjne na obecność organizmu szkodliwego.

§ 12. Jeżeli w wyniku kontroli, o których mowa w § 10 i 11, zostanie stwierdzone, że przemieszczane rośliny podatne, drewno podatne lub kora podatna nie spełniają wymagań niniejszego rozporządzenia lub przepisów wdrażających decyzję wykonawczą Komisji 2012/535/UE z dnia 26 września 2012 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się w Unii organizmu *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorek sosnowiec) (Dz. Urz. UE L 266 z 02.10.2012, str. 42, z późn. zm.¹⁷⁾) obowiązujących w innym państwie członkowskim, nakazuje się ich:

- 1) zniszczenie lub
- 2) przemieszczenie, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora, do zakładu spełniającego warunki produkcji wyrobów z drewna określone w Międzynarodowym Standardzie w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15⁶⁾, w którym zostaną poddane obróbce termicznej, w czasie której zostanie osiągnięta, przez co najmniej 30 minut, minimalna temperatura rdzenia wynosząca 56°C, lub

¹⁷⁾ Zmiana wymienionej decyzji wykonawczej została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 37 z 13.02.2015, str. 21.

- 3) w przypadku drewnianego materiału opakowaniowego będącego w użyciu – zwrot, po poinformowaniu wojewódzkiego inspektora, do miejsca wysyłki lub do miejsca położonego w pobliżu miejsca kontroli, w celu przepakowania przewożonych towarów, a następnie zniszczenia skontrolowanego drewnianego materiału opakowaniowego.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2009 r. w sprawie wymagań dotyczących roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów pochodzących z Republiki Portugalskiej podatnych na porażenie przez *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al. (węgorzka sosnowca), przemieszczanych lub wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 892 i 1624 oraz z 2010 r. poz. 570).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁸⁾.

¹⁸⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 18 listopada 2013 r.